

Kwestie ustrojowe.

Status kuratora zawodowego.

Art. 1

1. Kuratorzy sądowi realizują określone przez prawo zadania o charakterze wychowawczym, resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym na podstawie orzeczeń sądu, a także zarządzeń sądu lub sędziego.
2. Zawodowi kuratorzy sądowi są organem postępowania wykonawczego i w postępowaniu przed sądem mogą składać wnioski, a w wypadkach przewidzianych przepisami prawa wносить zażalenia na postanowienia sądu.

Uzasadnienie

Przedstawiona propozycja dookreśla dotychczasowy katalog zadań wykonywanych przez kuratorów sądowych wskazując, że dotyczą one nie tylko orzeczeń sądu, ale także zarządzeń sądu lub sędziego. Jednocześnie, w sposób nie budzący wątpliwości wskazuje, że zawodowi kuratorzy sądowi są pracownikami merytorycznymi i posiadają status organu postępowania wykonawczego, z którego wynikają określone uprawnienia związane w szczególności z możliwością występowania z różnego rodzaju wnioskami. Jest uzasadnione, aby taki ogólny przepis określający pozycję ustrojową zawodowego kuratora sądowego i wynikające z niej uprawnienia został wprowadzony do ustawy o kuratorach sądowych, choć szczegółowe rozwiązania w tym zakresie będą wynikały z innych przepisów prawa materialnego (np. Kodeksu karnego wykonawczego lub Kodeksu postępowania cywilnego).

Dzień Kuratora sądowego.

Art. 3a

1. Dniem Kuratora Sądowego będącym świętem Kuratorskiej Służby Sądowej ustanawia się 25 czerwca.
2. Znakiem graficznym służby jest biały „krzyż kuratorski” na czerwonym tle, wpisany w koło i opisany na półkołu napis „Kuratorska Służba Sądowa”.

Uzasadnienie

7 lutego 1919 roku Naczelnika Państwa Józef Piłsudski wydał dekret w sprawie utworzenia sądów dla nieletnich, przy których powołał urząd stałych opiekunów sądowych (protoplastów kuratorów sądowych). Natomiast rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 czerwca 1929 roku instytucji opiekunów sądowych przekształcona została na kuratorów nieletnich przy sądach grodzkich i przy sądach dla nieletnich. Tym samym w polskim systemie prawnym po raz pierwszy pojawiło się pojęcie kuratora sądowego. Od kilkunastu lat w tym właśnie dniu uroczystość obchodzona jest Dzień Kuratora Sądowego, ustanowiony uchwałą Krajowej Rady Kuratorów nr 15/III/IV/2011 z dnia 18 czerwca 2011 roku w sprawie ustanowienia dnia 25 czerwca Dniem Kuratora Sądowego.

Oczywistym jest, że Dzień Kuratora Sądowego jak i identyfikujący ją znak graficzny, a także misja służby kuratorskiej powinny zostać umocowane w ustawie obejmującej całokształt zagadnień ustrojowych jej dotyczących, stąd przedstawiona propozycja zapisu.

Pracodawca kuratorów

- Art. 4.1. Kuratora zawodowego mianuje, odwołuje, przenosi do innego sądu lub zespołu kuratorskiej służby sądowej albo zawiesza w czynnościach prezes sądu okręgowego, na wniosek kuratora okręgowego.
2. Pracodawcą zawodowych kuratorów sądowych jest prezes sądu okręgowego.
3. Prezes sądu rejonowego wykonuje obowiązki pracodawcy tylko w zakresie przewidzianym ustawą.

Uzasadnienie

Propozycja reguluje kwestię określenia pracodawcy zawodowego kuratora sądowego. Z racji uprawnień władczych i nawiązywania stosunku zatrudnienia, a także podejmowania decyzji we wszystkich sprawach

kadrowych jest nim prezes sądu okręgowego. Przepis ten precyzuje także rolę prezesa sądu rejonowego, który z przyczyn oczywistych jest zobowiązany do wykonywania części technicznych obowiązków wynikających między innymi z wypłaty wynagrodzenia, czy udzielenia urlopu. Nie zmienia to faktu, że w zakresie wykonywania tych obowiązków podlega prezesowi sądu okręgowego.

Wynagrodzenia- modyfikacja art. 14.

Należy utrzymać mnożnikowy charakter wynagrodzenia zawodowych kuratorów sądowych, przy czym wysokość kwoty bazowej, od której jest ono naliczane powinien być określony jako odpowiedni % wynagrodzenia zasadniczego w stawce pierwszej sędziego sądu rejonowego.

Uważamy, że integralnym składnikiem wynagrodzenia zawodowego kuratora sądowego powinien być dodatek służbowy, który stanowiłby rekompensatę za szczególne warunki pracy kuratorów sądowych, tj. narażenie na stres, zwiększone ryzyko agresji ze strony ludzi, ataku ze strony zwierząt, kontaktu z czynnikami chorobotwórczymi (zakażenia bakteryjne, wirusowe, grzybicze i pasożytnicze) i inne uciążliwości wynikające z jej wykonywania. Dodatek ten powinien kształtować się na poziomie 50% kwoty bazowej i być przekształconym z dotychczasowego dodatku terenowego.

Ponieważ na wysokość kosztów ponoszonych przez zawodowych kuratorów sądowych w związku z realizacją obowiązków służbowych w największym stopniu wpływa liczba wykonywanych przez nich zadań w terenie- dozorów lub nadzorów, wywiadów środowiskowych, a także ustaleń w drodze zebrania informacji w trybie art. 43h§4 kkw. zatem ryczałt z tytułu zwrotu kosztów przysługiwać powinien za każdy przeprowadzony wywiad środowiskowy, zebranie informacji, a także każdy prowadzony dozór lub nadzór. Różnice w wysokości ryczałtu uwzględniać powinny jedynie miejsce wykonywania czynności (miejscowość, w której sąd ma siedzibę, miejscowość położona do 40 km od siedziby sądu lub miejscowości położona powyżej 40 km od siedziby sądu). W zależności od tego wysokość takiego ryczałtu wynosić powinna odpowiednio 4%, 6% lub 8% kwoty bazowej i stosowne unormowania w tym zakresie powinny zostać uwzględnione w art. 14 lub dodanym art. 14a uks. (ewentualnie zmodyfikowanym art. 90 uks. i art. 91 uks.). Jeżeli kurator wykonał czynności w terenie w innych kategoriach spraw niż wymienione powyżej dodatkowo przysługuje mu ryczałt w wysokości 10% kwoty bazowej.

Uzasadnione jest także uregulowanie ustawowe, które pozwoli na zwolnienie pracodawcy z obowiązku potrącania z funduszu wynagrodzeń zawodowych kuratorów sądowych składki na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Rozwiązanie takie jest uzasadnione terenowym charakterem pracy kuratora zawodowego, jak również ustawowo określonym wymogiem posiadania stanu zdrowia pozwalającego na wykonywanie obowiązków kuratora sądowego.

Uregulowania z zakresu prawa pracy

Negatywna ocena pracy

Art. 27.1a. Od negatywnej oceny pracy, o której mowa w art. 27 ust. 1 pkt 1 zawodowemu kuratorowi sądowemu przysługuje odwołanie do sądu pracy właściwego dla miejsca jego zatrudnienia.

Uzasadnienie

Przepisy ustawy o kuratorach sądowych pozwalają na rozwiązanie stosunku pracy z kuratorem zawodowym bez wypowiedzenia w przypadku otrzymania negatywnej oceny pracy, potwierdzonej ponowną taką oceną. Ustawa nie przewiduje jednak żadnej możliwości odwołania się od takiej oceny, czy też zaskarżenia jej. Oczywiście, zawodowemu kuratorowi sądowemu przysługiwało będzie wystąpienie z powództwem do sądu pracy kiedy zostanie z nim rozwiązana umowa o pracę, ale wówczas przedmiotem oceny sądu nie będą okoliczności dotyczące zasadności wydania takiej oceny lub podstaw dla jej wydania, a jedynie legalność decyzji o rozwiązaniu stosunku pracy z kuratorem zawodowym. Poza tym, możliwość dochodzenia przez zawodowego kuratora sądowego będzie możliwa dopiero w sytuacji, kiedy dotkną go już bardzo daleko idące skutki dwukrotnego negatywnego ocenienia jego pracy.

Dlatego też, proponowany przepis umożliwi zawodowemu kuratorowi sądowemu odwołanie się od samej oceny pracy, a nie jej skutku. Rozwiązanie takie wynika zarówno z poszanowania prawa do obrony, jak i wypełnieniem konstytucyjnej normy związanej z prawem każdego obywatela do sądu.

Związki zawodowe kuratorów sądowych

Art. 30¹

1. Kuratorzy zawodowi mają prawo zrzeszania się w związkach zawodowych.
2. Kuratorzy zawodowi mogą należeć tylko do związku zawodowego zrzeszającego wyłącznie zawodowych kuratorów sądowych.
3. Kuratorom zawodowym prawo do strajku nie przysługuje.
4. W kwestiach nie uregulowanych niniejszą ustawą, przepisy ustawy o związkach zawodowych stosuje się odpowiednio.

Uzasadnienie

Zgodnie z uregulowaniami zawartymi w art. 3 Konwencji nr 151 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej ochrony prawa organizowania się i procedury określania warunków zatrudnienia w służbie publicznej, przyjętej w Genewie dnia 27 czerwca 1978 roku, organizacją pracowników publicznych jest każda organizacja, której celem jest popieranie i obrona interesów pracowników publicznych. W tym kontekście, uznać należy, że zawodowi kuratorzy sądowi mogą się zrzeszać tylko w takim w związku zawodowym, którego statut zakłada popieranie i obronę interesów zawodowych kuratorów sądowych.

Jednocześnie, ponieważ kuratorzy sądowi wykonują zawód zaufania publicznego i są funkcjonariuszami publicznymi o wysokich standardach etycznych, wykonującymi społecznie ważne zadania, w związku z tym nie przysługuje im prawo do strajku co zostało jasno wyartykułowane w zaproponowanym brzmieniu przepisu.

Przepis ten zakłada też, iż w pozostałej części, w kwestiach nieuregulowanych ustawą stosuje się odpowiednio przepisy o związkach zawodowych.

Liczebność zespołów kuratorskich.

- Art. 39. 1. W sądzie rejonowym tworzy się zespoły kuratorskiej służby sądowej, zwane dalej „zespołami”, wykonujące orzeczenia w sprawach karnych oraz w sprawach rodzinnych i nieletnich.
2. W przypadku gdy powołanie 2 lub więcej zespołów byłoby niecelowe, prezes sądu okręgowego powołuje jeden zespół wykonujący orzeczenia w sprawach karnych, rodzinnych i nieletnich.
3. Liczba kuratorów zawodowych w jednym zespole nie powinna przekraczać 10.

Uzasadnienie

Intencją przedstawionej propozycji jest wprowadzenie przepisu instrukcyjnego dotyczącego określenie górnej granicy liczebności zespołu kuratorskiego. Praktyka wskazuje, że jeśli zespół kuratorski liczy nie więcej niż 10 kuratorów zawodowych to liczebność taka pozwala na efektywne zarządzanie nim w zakresie dotyczącym podziału pracy, czy czuwania nad terminowym wykonywaniem orzeczeń.

Poza tym, kierownicy tych zespołów, w skład których wchodzi kuratorzy dla dorosłych, wykonują także szereg czasochłonnych czynności merytorycznych związanych z kategoryzacją dozorów, zatwierdzaniem sprawozdań z objęcia i przebiegu dozoru. Aby czynności te mogły być wykonywane z należytą uwagą i starannością, ich liczba musi być dostosowana do faktycznych możliwości kierownika zespołu i uwzględniać także inne wykonywane przez niego zadania.

Zastępca Kierownika zespołu

Art. 40a. 1. Obowiązki kierownika zespołu w czasie jego nieobecności wykonuje wyznaczony kurator zawodowy zespołu. Przepisy art. 40 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

2. Kuratora o którym mowa w ust. 1, wyznacza kurator okręgowy na wniosek kierownika zespołu lub z urzędu, o czym informuje prezesa sądu rejonowego oraz kuratorów zespołu.

3. Kuratorowi zawodowemu wymienionemu w ust. 1, przysługują uprawnienia kierownika zespołu, o których mowa w art. 41 i przepisach innych ustaw.

4. Kuratorowi zawodowemu, o którym mowa w art. 40a, za czas wykonywania obowiązków kierownika zespołu, prezes sądu okręgowego na wniosek kuratora okręgowego przyznaje dodatek specjalny w wysokości 1% wynagrodzenia zasadniczego za każdy dzień roboczy w miesięcznym okresie rozliczeniowym, w którym zawodowy kurator sądowy zastępował kierownika zespołu.

Dodatku nie przyznaje się jeśli wyznaczony kurator zawodowy, w miesięcznym okresie rozliczeniowym, wykonywał obowiązki kierownika zespołu przez okres nie przekraczający 4 dni.

Uzasadnienie

Kierownik zespołu kuratorskiego odpowiada za organizację i podział pracy, a także czuwa nad terminowym wykonywaniem zadań przez kuratorów zawodowych z podległego mu zespołu. Nadto, kierownicy tych zespołów, w skład których wchodzi kuratorzy dla dorosłych, wykonują czynności merytoryczne związane z kategoryzacją dozorów, zatwierdzaniem sprawozdań z objęcia i przebiegu dozoru.

Dlatego też, dla zapewnienia ciągłości funkcjonowania zespołu kuratorskiego i płynnej realizacji zadań przez kuratorów zawodowych konieczne jest powołanie osoby, która zadania kierownika zespołu będzie wykonywała w przypadku jego dłuższej nieobecności, np. wynikającej z urlopu wypoczynkowego, czy też zwolnienia lekarskiego.

Przedstawiona propozycja zakłada możliwość powołania zastępcy kierownika zespołu, który wykonywałby jego obowiązki w sytuacji zaistnienia wcześniej już wspomnianych okoliczności związanych z dłuższą nieobecnością kierownika zespołu. Nie zakłada ona jednak tworzenia dodatkowych stanowisk lub funkcji, a jedynie doraźną możliwość uruchomienia zastępstwa w sytuacjach tego wymagających. Osobę tę wyznaczałby kurator okręgowy, zgodnie z ustawowymi kompetencjami wynikającymi z realizacji zadań, o których mowa w *art. 37 ust. 2 pkt 1 ustawy o kuratorach sądowych*.

Przedstawiona propozycja przepisu precyzuje zarówno wymagania formalne jakie powinna spełniać osoba wyznaczona do zastępowania kierownika zespołu- analogiczne do tych, jakie musi spełniać kierownik zespołu, jak i w sposób nie budzący wątpliwości określa zakres uprawnień tej osoby, w czasie gdy zastępuje ona kierownika zespołu.

Normuje także kwestię gratyfikacji finansowej dla kuratora zawodowego zastępującego kierownika zespołu, gdyż obowiązki te wykonywałby on niezależnie od wykonywanych w tym samym czasie obowiązków zawodowego kuratora sądowego (w pełnym wymiarze). Zastosowanie miałyby w tym przypadku przepisy dotyczące dodatku specjalnego, który może być przyznany z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych. Ponieważ rozliczenie następowaloby w miesięcznym okresie rozliczeniowym górna granica przyznanego dodatku nie byłaby wyższa niż 30% i tym samym kształtowała się poniżej górnej granicy określonej dla wysokości dodatku specjalnego.

Obsługa biurowa i sekretariaty.

Art. 38.1. Obsługę biurową kuratora okręgowego i jego zastępcy, przy wykonywaniu ich ustawowych zadań, świadczy urzędnik wyznaczony przez prezesa sądu.

2. Urzędnik, o którym mowa w ust. 1, wykonuje obsługę biurową kuratora okręgowego i jego zastępcy w pełnym wymiarze czasu pracy, a w zakresie wykonywanych zadań podlega służbowo kuratorowi okręgowemu.

3. Zakres obowiązków urzędnika wykonującego obsługę biurową i jego zastępcy określa dyrektor sądu w porozumieniu z kuratorem okręgowym.

Art. 42. 1. Obsługę biurową zespołów kuratorskich stanowią sekretariaty.

2. Każdy zespół kuratorski posiada odrębny sekretariat.

3. Sekretariaty zespołów kuratorskich funkcjonują na zasadach ogólnych przewidzianych dla sekretariatów sądowych, z zastrzeżeniem podległości nadzorowi kierownika zespołu w sposób określony ustawą o kuratorach sądowych.

4. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, ilość etatów pracowników zatrudnionych w sekretariacie zespołu kuratorskiego, uwzględniając konieczność zapewnienia sprawnej i prawidłowej działalności zespołów kuratorskich oraz liczbę etatów kuratorów zawodowych w zespole kuratorskim.

Uzasadnienie

Proponowane przepisy regulują kwestię obsługi biurowej kuratora okręgowego i jego zastępcy, jak również zespołów kuratorskiej służby sądowej. Przepisy art. 38 określają w jaki sposób powinna być zorganizowana obsługa biurowa kuratora okręgowego i jego zastępcy, podległość służbową urzędnika i kompetencje dotyczące określenia zakresu jego obowiązków.

Przepisy art. 42 wprowadzają obligatoryjną obsługę biurową dla zespołów kuratorskiej służby sądowej, zakładając że obsługa taka będzie zapewniona odrębnie dla każdego zespołu. Wymóg ten wynika z potrzeby zachowania specyfiki funkcjonowania każdego zespołu kuratorskiego i sposobu zarządzania nim przez kierownika ZKSS. Będąc uprawnionym do nadzoru nad pracą sekretariatu, kierownik ZKSS będzie miał realną możliwość formułowania zaleceń i podejmowania z personelem sekretariatu takich uzgodnień, które prowadziły będą do wypracowania optymalnych zasad funkcjonowania zespołu kuratorskiego i wykonywania przez sekretariat czynności biurowych na rzecz poszczególnych kuratorów zawodowych wchodzących w skład zespołu kuratorskiego.

Ze względu na specyfikę działania sekretariatów zespołów kuratorskich ich zakres działania i organizacja, ze szczególnym uwzględnieniem liczby etatów pracowników zatrudnionych w sekretariacie zespołu, określona zostanie odrębnym rozporządzeniem. Dla uzyskania gwarancji, że dla obsługi biurowej zespołu kuratorskiego zapewniona zostanie właściwa liczba pracowników rozporządzenie powinno określić także limit etatów pracowników sekretariatu zespołu, przy uwzględnieniu liczby etatów kuratorów zawodowych w zespole, na rzecz którego sekretariat pracuje.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że wprowadzenie obligatoryjnego sekretariatu dla każdego zespołu kuratorskiego skutkować będzie stabilnym zapewnieniem wykonywania wszystkich czynności biurowych w zespole przez przygotowaną do tego osobę lub osoby, z jednoczesnym skutecznym wyłączeniem kuratorów sądowych od wykonywania tych czynności. Kuratorzy sądowi będą mogli skoncentrować się na czynnościach merytorycznych związanych z wykonywaniem obowiązków, do których zostali przygotowani. Przedstawiona poprawka w przeciwieństwie do rządowej pozwala na zapewnienie kuratorom sądowym równego traktowania zagwarantowanego Konstytucją RP.

Bezpieczeństwo pracy

Art. 17a. 1. Prezes sądu podejmuje działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa kuratorów sądowych przy realizowaniu obowiązków służbowych, w tym wykonywanych w terenie, w szczególności poprzez wykorzystanie i wdrażanie dostępnych na rynku urządzeń i technologii, a w przypadkach przewidzianych ustawą także poprzez zapewnienie pomocy psychologicznej.

2. Prezes sądu zapewnia kuratorowi sądowemu pomoc psychologiczną w przypadku:

- 1) śmierci kuratora sądowego z tego samego zespołu;
- 2) usiłowanie popełnienia samobójstwa przez kuratora sądowego;
- 3) wystąpienia zdarzenia w trakcie pełnienia obowiązków służbowych przez kuratora sądowego, w wyniku którego nastąpiła śmierć lub ciężki uszczerbek na zdrowiu;
- 4) uczestniczenia kuratora sądowego w ramach pełnionych obowiązków w zdarzeniu, w którym stał się on przedmiotem agresji lub ataku, albo które spowodowało bezpośrednie zagrożenie dla jego życia lub zdrowia bądź innych osób;
- 5) uczestniczenia kuratora zawodowego w zdarzeniu w związku, z którym zachodzi podejrzenie popełnienia przestępstwa na jego szkodę.
- 6) bezpośredniego kontaktu kuratora sądowego ze śmiercią dziecka;
- 7) udział kuratora sądowego w wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny;
- 8) ciężkiej choroby kuratora sądowego;
- 9) śmierci lub ciężkiej chorobie osoby bliskiej kuratorowi sądowemu;
- 10) innych okoliczności, jeśli prezes sądu okręgowego uzna je za uzasadnione dla udzielenia pomocy.

3. Do zawiadomienia prezesa sądu o okolicznościach uzasadniających objęcie kuratora sądowego pomocą psychologiczną są uprawnieni zainteresowany kurator sądowy lub jego przełożeni.

4. Jeżeli w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 17 ust. 2 pkt 5 wszczęte zostały czynności procesowe związane z podejrzeniem popełnienia przestępstwa, kuratorowi sądowemu przysługuje prawo do korzystania z pomocy określonej w §36 *Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 września 2017 r. w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej - Funduszu Sprawiedliwości (Dz.U. z 2017, poz. 1760)*.

Art. 17b.1. Kuratorzy sądowi są uprawnieni do korzystania z superwizji w formie poradnictwa, mającego na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji zawodowych, utrzymanie wysokiego poziomu realizowanych zadań oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.

2. Minister Sprawiedliwości określi w drodze rozporządzenia, uwzględniając potrzebę zapewnienia odpowiedniego poziomu szkolenia i przygotowania superwizorów pracy kuratora sądowego, ujednoczenia wymogów dotyczących uzyskania certyfikatu superwizora, ujednoczenia wzoru certyfikatu oraz ujednoczenia wymogów prowadzenia szkoleń dla superwizorów pracy kuratora sądowego i sposobu prowadzenia nadzoru merytorycznego nad szkoleniami dla superwizorów pracy kuratorów sądowych, sposób prowadzenia superwizji w pracy kuratora sądowego, szczegóły dotyczące zawierania kontraktu superwizyjnego, formy superwizji celem zapewnienia odpowiedniego poziomu świadczonej pracy przez kuratorów sądowych

3. Koszty pomocy i superwizji, o których mowa w ust. 1 ponosi sąd okręgowy, w którego okręgu kurator zawodowy jest zatrudniony.

Art. 17c.1. W okresie nieobecności w pracy z powodu choroby kurator zawodowy otrzymuje 80% wynagrodzenia

2. Kurator zawodowy zachowuje prawo do 100% wynagrodzenia jeżeli jego nieobecność w pracy nastąpiła z powodu:

- 1) wypadku pozostającego w związku z pełnieniem czynności kuratora sądowego,
- 2) wypadku w drodze do pracy lub z pracy,
- 3) choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami wykonywania czynności przez kuratora sądowego;
- 4) choroby przypadającej w okresie ciąży,
- 5) poddania się niezbędnym badaniom lekarskim przewidzianym dla kandydatów na dawców komórek, tkanek i narządów oraz poddania się zabiegowi pobrania komórek, tkanek i narządów,
- 6) oddania krwi lub jej składników w jednostkach organizacyjnych publicznej służby krwi lub z powodu badania lekarskiego dawców krwi,

- 7) przebywania na obserwacji w podmiocie leczniczym w wyniku skierowania przez komisję lekarską,
- 8) choroby spowodowanej przez inną osobę w wyniku popełnienia przez nią umyślnego czynu zabronionego, w związku z wykonywaniem czynności kuratora sądowego, stwierdzonego orzeczeniem wydanym przez uprawniony organ.
3. W razie ujawnienia u kuratora zawodowego choroby, co do której zachodzi podejrzenie, że powstała w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami wykonywania czynności kuratora sądowego, prezes sądu kieruje kuratora zawodowego do lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z urzędu lub na wniosek kuratora zawodowego. Od orzeczenia lekarza orzecznika kuratorowi zawodowemu przysługuje sprzeciw do komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w ciągu 14 dni od dnia doręczenia tego orzeczenia.
4. Koszty badania i wydania orzeczenia przez lekarza orzecznika oraz komisję lekarską Zakładu Ubezpieczeń Społecznych pokrywa Skarb Państwa ze środków pozostających w dyspozycji Ministra Sprawiedliwości.

Uzasadnienie

Przedstawione propozycje dotyczą poprawy bezpieczeństwa pracy kuratorów sądowych. Nakładają one na pracodawcę- prezesa sądu obowiązek dbałości o poprawę bezpieczeństwa pracy kuratorów sądowych, a także sposób realizacji tego postulatu. Służyć temu ma zarówno wdrażanie nowych rozwiązań technologicznych, wyposażanie kuratorów sądowych w urządzenia zwiększające poziom ich bezpieczeństwa, jak i dbałość o zapewnienie pomocy, zwłaszcza pomocy psychologicznej.

Enumeratywnie wymieniony został katalog sytuacji uzasadniających objęcie kuratora sądowego pomocą psychologiczną. Uwzględniony został też przepis umożliwiający kuratorowi sądowemu skorzystanie z różnych form pomocy, w tym pomocy prawnej, w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na jego szkodę- na zasadach określonych *Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 września 2017 r. w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej - Funduszu Sprawiedliwości (Dz.U. z 2017, poz. 1760)*.

Proponujemy też wprowadzenie przepisu, który umożliwi kuratorom sądowym korzystanie z superwizji, która może być jednym z narzędzi do poszerzenia kompetencji zawodowych i posiadanych umiejętności (obok szkoleń i innych form doskonalenia zawodowego).

Specyficzne warunki, w jakich kuratorzy sądowi wykonują obowiązki służbowe sprawiają, że są oni w większym stopniu narażeni na czynniki chorobotwórcze. Sprzyja temu również wysoki poziom stresu towarzyszący wykonywaniu wielu spośród tych zadań. Dlatego też uzasadnione jest wprowadzenie przepisu, który wskazuje, w jakich sytuacjach kurator sądowy jest uprawniony do otrzymywania pełnego wynagrodzenia pomimo nieobecności w pracy. Zasadniczo katalog okoliczności wymienionych w art. 17c jest tożsamy z zasadami dotyczącymi wypłacania wynagrodzenia w pełnej wysokości określonymi w Kodeksie Pracy, jednakże zawiera także elementy bezpośrednio odnoszące się do specyfiki pracy wykonywanej przez kuratorów sądowych, stąd jego uwzględnienie w ustawie ustrojowej jest uzasadnione.

Poszerzenie kompetencji kuratorów dla dorosłych.

Kodeks Karny Wykonawczy

Art. 14§1 kkw. W postępowaniu wykonawczym organ postępowania wykonawczego może zarządzić zebranie informacji dotyczących skazanego. Organ określony w art. 2 pkt 1–6 wykonujący orzeczenie może także zarządzić zebranie informacji dotyczących skazanego w drodze wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez kuratora sądowego. W razie uzasadnionych wątpliwości co do tożsamości skazanego organ wykonujący orzeczenie może zażądać ustalenia jego tożsamości przez Policję.

Art. 15§2 kkw. Jeżeli zachodzi długotrwała przeszkoda uniemożliwiająca postępowanie wykonawcze, a w szczególności jeżeli nie można ująć skazanego albo nie można wykonać wobec niego orzeczenia z powodu choroby psychicznej lub innej przewlekłej, ciężkiej choroby, postępowanie zawiesza się w całości lub w części na czas trwania przeszkody. W przypadku ciężkiej choroby związanej z pobytem skazanego w szpitalu oraz w przypadku odbywania przez skazanego kary pozbawienia wolności, zastępczej kary pozbawienia wolności, kary aresztu wojskowego, kary aresztu lub zastępczej kary aresztu, kary porządkowej oraz środka przymusu skutkującego pozbawieniem wolności w tej samej lub innej sprawie zawieszenie postępowania może nastąpić na skutek decyzji zawodowego kuratora sądowego prowadzącego postępowanie. Odpis decyzji niezwłocznie przekazuje sądowi, który decyzję zatwierdza, bądź podejmuje czynności zmierzające do zawieszenia postępowania wykonawczego.

Art. 15§2a kkw. Na postanowienie w przedmiocie umorzenia lub zawieszenia postępowania wykonawczego oraz zatwierdzoną przez sąd decyzję zawodowego kuratora sądowego w przedmiocie zawieszenia postępowania wykonawczego przysługuje zażalenie.

Art. 55§3 kkw. Czynności zastrzeżone w niniejszym rozdziale dla sądu lub sędziego, o których mowa w art. 62§2-3, 63a§1, 63b§1-2 mogą być wykonywane na podstawie decyzji wydanej przez sądowego kuratora zawodowego.

Art. 55§4 kkw. Na decyzje wydane przez zawodowego kuratora sądowego skazanemu przysługuje zażalenie do sądu.

Art. 55§5 kkw. Odpis decyzji, o której mowa w §3 sądowy kurator zawodowy niezwłocznie przekazuje sądowi. Sąd może wstrzymać wykonanie decyzji.

Art. 160§1 kkw. Jeżeli zwolniony w okresie próby popełnił przestępstwo umyślne, za które orzeczono prawomocnie karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania zawodowych kurator sądowy prowadzący postępowanie wydaje decyzję o odwołaniu warunkowego zwolnienia. Odpis decyzji niezwłocznie przekazuje sądowi, który decyzję zatwierdza, bądź podejmuje czynności zmierzające do odwołania warunkowego zwolnienia.

Art. 160§7 kkw. Na postanowienie i zatwierdzoną przez sąd decyzję zawodowego kuratora sądowego w przedmiocie odwołania warunkowego zwolnienia przysługuje zażalenie.

Art. 169§3 kkw. Skazany jest obowiązany: stawić się na wezwanie sądu lub kuratora sądowego, udzielać wyjaśnień co do przebiegu dozoru i wykonywania nałożonych na niego obowiązków, umożliwić kuratorowi wejście do mieszkania oraz informować go o zmianie miejsca zatrudnienia, nie zmieniać miejsca pobytu stałego bez zgody sądu lub zawodowego kuratora sądowego.

Art. 169b§4. Do grupy podstawowej (B) kwalifikuje się osoby, które nie spełniają przesłanek grupy obniżonego ryzyka (A) ani grupy podwyższonego ryzyka (C). W szczególnie uzasadnionych przypadkach, zwłaszcza wobec postępu w procesie resocjalizacji, sędzia lub kierownik kuratorskiej służby sądowej może zakwalifikować do grupy podstawowej (B) osoby spełniające przesłanki grupy podwyższonego ryzyka (C).

Art. 173§2 pkt 8a) kkw. wydawania decyzji w przypadku zaistnienia przesłanek obligatoryjnego odwołania warunkowego zwolnienia i obligatoryjnego zarządzenia wykonania kary.

Art. 173§2 pkt 9b) kkw. wydawanie decyzji o zawieszeniu postępowania w przypadku pobytu skazanego w szpitalu z powodu ciężkiej choroby oraz w przypadku pobytu skazanego w jednostce penitencjarnej.

Kodeks karny

Art. 75§1 kk. Jeżeli skazany w okresie próby popełnił podobne przestępstwo umyślne, za które orzeczono prawomocnie karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, zawodowy kurator

sądowy w prowadzonym postępowaniu wydaje decyzje o zarządzeniu wykonania kary. Odpis decyzji niezwłocznie przekazuje sądowi, który decyzję zatwierdza, bądź podejmuje czynności zmierzające do zarządzenia wykonania kary.

Uzasadnienie

Przedstawione propozycje są ukierunkowane na uproszczenie procesu decyzyjnego w postępowaniu karnym wykonawczym. Możliwość wydawania decyzji w niektórych sprawach przez zawodowego kuratora sądowego skutkować będzie skróceniem czasu oczekiwania na ich wydanie. Szczególnie dotyczy to tych decyzji z zakresu kary ograniczenia wolności, czy też spraw związanych z warunkowym zawieszoną kary pozbawienia wolności i orzecznym dozorem kuratora sądowego, w których okoliczności uzasadniające wydanie określonej decyzji nie budzą wątpliwości, np. choroba związana z hospitalizacją, osadzenie skazanego w zakładzie karnym lub pobyt w areszcie.

Wydanie decyzji przez zawodowego kuratora sądowego każdorazowo podlegało będzie kontroli ze strony sądu, który będzie mógł ją albo zatwierdzić albo uchylić.

Uregulowanie postępowania wykonawczego w sprawach opiekuńczych.

Kodeks postępowania cywilnego.

Możliwość zwrócenia się do sądu o wykładnię orzeczenia.

Art. 352¹. Każdy kogo orzeczenie dotyczy lub organ je wykonujący może zwrócić się do sądu, który je wydał, o dokonanie wykładni orzeczenia, w szczególności rozstrzygnięcie wątpliwości co do jego wykonania, a także udzielenie przez sąd wskazówek co do sposobu jego wykonania.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 13§2 Kodeksu postępowania cywilnego przepisy o procesie stosuje się odpowiednio do innych postępowań unormowanych w kodeksie, stąd wprowadzenie przepisu, w którym zostaną uprawnienia organu wykonującego orzeczenie o zwrócenie się do sądu o wykładnię orzeczenia, a także rozstrzygnięcie wątpliwości i udzielenie wskazówek odnośnie jego wykonania, umożliwi wykorzystanie przez kuratorów sądowych takiego instrumentu w sprawach, w których wydane orzeczenie może budzić wiele wątpliwości interpretacyjnych i skutkować rozbieżnymi oczekiwaniami stron (szczególnie w sprawach, gdzie sąd uregulował kontakty osoby uprawnionej z małoletnim w obecności kuratora sądowego).

Kontakty osoby uprawnionej z dzieckiem w obecności kuratora sądowego.

Art. 582²§1. Orzeczenia o kontaktach rodzica z dzieckiem obejmują w szczególności: termin i miejsce ich wykonywania, czas ich trwania, krąg osób uprawnionych do udziału w nich, jak również osób, bez których obecności mają się one odbywać.

Art. 582³§1. Kontakty rodzica z dzieckiem w obecności kuratora są orzekane przez sąd na okres nie przekraczający sześciu miesięcy, z zastrzeżeniem, że są one wykonywane w określonym miejscu będącym punktem geograficznym, a czas trwania jednorazowego kontaktu nie przekracza 4 godzin zegarowych i nie obejmuje dni ustawowo wolnych od pracy i świąt.

§2. Po uprawomocnieniu się orzeczenie o kontaktach rodzica z dzieckiem w obecności kuratora sądowego, sąd przesyła je do właściwego zespołu kuratorskiego.

Art. 582⁴§1. Kurator sądowy obecny przy kontaktach rodzica z dzieckiem jest zobowiązany do:

1. stawienia się w terminie i miejscu określonym w orzeczeniu sądu i kontrolowania przestrzegania przez strony określonych w nim zasad;
2. obecności przez cały czas trwania kontaktu;
3. sporządzenia dla potrzeb sądu informacji o przebiegu kontaktu;

§2. Kuratorowi sądowemu obecnemu przy kontaktach osoby uprawnionej z dzieckiem przysługują uprawnienia do:

1. udzielania stronom informacji związanych z wykonaniem orzeczenia sądu.
2. podjęcia decyzji o przerwaniu kontaktu w przypadku wystąpienia okoliczności mogących zagrazać dobru dziecka.
3. żądania pomocy policji w zakresie podjęcia czynności interwencyjnych.
4. występowania z uzasadnionymi wnioskami o zmianę orzeczenia sądu o kontaktach rodzica z dzieckiem lub wydania innych zarządzeń, w szczególności:
 - a. zmiany zasad odbywania kontaktów, zwłaszcza ich formy, miejsca, terminu, częstotliwości, czasu trwania, udziału innych osób;
 - b. orzeczenia zakazu osobistej styczności i ograniczenie kontaktu do określonej formy porozumiewania się na odległość
 - c. orzeczenia zakazu kontaktowania się z dzieckiem.
 - d. wszczęcia postępowania pod kątem wydania zarządzeń opiekuńczych określonych art. 109§2 krio.

Art. 582⁵§1. Każda ze stron jest zobowiązana do niezwłocznego powiadomienia sądu, kuratora sądowego lub innych osób uczestniczących w kontakcie o okolicznościach uniemożliwiających jego wykonanie w terminie określonym orzeczeniem sądu.

§2. Po uzyskaniu informacji, o której mowa w §1, sąd wydaje z urzędu wszystkie, niezbędne zarządzenia. W szczególności jeśli kontakty zostały orzeczone w obecności kuratora sądowego wydaje zarządzenie o zwolnieniu go w tym terminie z obowiązku wykonania orzeczenia sądu.

§3. W sytuacjach nagłych, po powiadomieniu o okolicznościach uniemożliwiających wykonanie kontaktu, kurator sądowy jest uprawniony do odstąpienia od wykonania orzeczenia sądu w tym terminie, o czym niezwłocznie powiadamia sąd.

§4. Jeśli strona zakwestionuje okoliczności przedstawione przez drugą ze stron jako uniemożliwiające wykonanie kontaktu, przepisy art. 598¹⁵ kpc. stosuje się odpowiednio.

Uzasadnienie

Propozycja wychodzi od kwestii najbardziej istotnej dla możliwości wykonania orzeczenia, tj. elementów, które muszą się w nim znaleźć, aby nie budziły zarówno wątpliwości stron, jak i osoby je wykonującej (kuratora sądowego).

Wprowadzenie maksymalnie sześciomiesięcznego okresu, na jaki miałyby być orzekane kontakty w tej formie, ma na celu wyeliminowanie sytuacji, w których kontakty w obecności kuratora są realizowane przez wiele lat. Sześciomiesięczny okres wydaje się wystarczający dla pozyskania przez sąd informacji i wiedzy pozwalającej na uregulowanie kontaktów w taki sposób, aby mogły się one dalej odbywać bez udziału kuratora.

Propozycja zawiera także uregulowanie, które w sposób nie budzący wątpliwości wskazuje na sposób przekazania orzeczenia do zespołu kuratorskiego, w praktyce zdarzają się sytuacje, w których to strony lub ich pełnomocnicy stawiają się w ZKSS aby „umówić się z kuratorem na kontakt” i oczekują wykonania orzeczenia przez kuratora, choć nie zostało mu ono przekazane do wykonania.

Propozycja wykracza też poza dotychczasowy sposób postrzegania roli kuratora sądowego w kontaktach i pozwala mu na wyjście poza statyczną rolę obserwatora. Podstawowy zakres obowiązków kuratora nie zmienia się. Jednoznacznie określony został natomiast cel jego obecności związany z ochroną dobra dziecka (a nie dorosłych osób w tym kontakcie uczestniczących). W przypadku zagrożenia dla tego dobra, kurator będzie miał możliwość skorzystania z uprawnień, których katalog został określony enumeratywnie. Działania te zakładają zarówno bezpośrednie działania kuratora w czasie trwania kontaktu, a także nadają mu uprawnienia do występowania z uzasadnionymi wnioskami do sądu dotyczącymi zmiany lub modyfikacji wykonywanego orzeczenia.

Przepis nakłada też na strony obowiązek powiadomienia sądu i kuratora o tym, że kontakt nie odbędzie się, a także normuje pragmatykę postępowania w takiej sytuacji. Obecnie, wobec braku stosownych uregulowań, kurator każdorazowo jest obowiązany stawić się w terminie i miejscu określonym orzeczeniem sądu, nawet jeśli został już wcześniej przez strony uprzedzony, że do kontaktu nie dojdzie.

Wykonywanie spraw z zakresu prawnej opieki.

Art. 1.1. Sąd opiekuńczy sprawuje nadzór nad wykonywaniem opieki, zaznajamiając się na bieżąco z działalnością opiekuna oraz udzielając mu wskazówek i poleceń.

2. W przypadku osób poddanych opiece przebywających w środowisku rodzinnym, sąd sprawuje nadzór przy współudziale zawodowego kuratora sądowego.

3. Sąd opiekuńczy, a także zawodowy kurator sądowy mogą żądać od opiekuna wyjaśnień we wszelkich sprawach należących do zakresu opieki oraz przedstawiania dokumentów związanych z jej sprawowaniem i w tym celu wzywać opiekuna do osobistego stawiennictwa w sądzie lub u kuratora zawodowego.

2. Opiekun obowiązany jest do współpracy z sądem i zawodowym kuratorem sądowym, udzielania im wszelkich informacji i wyjaśnień.

4. W celu zbadania warunków życiowych osoby poddanej prawnej opiece zawodowy kurator sądowy jest uprawniony do przeprowadzenia czynności kontrolnych w miejscu jej zamieszkania lub pobytu, a w uzasadnionych także do pozyskiwania informacji na ten temat na drodze opinii środowiskowej.

Art. 2.1. Kurator sądowy badając warunki życiowe osób poddanych opiece w razie potrzeby udziela opiekunowi instrukcji i poleceń w celu prawidłowego wywiązywania się z obowiązków. Opiekun jest zobowiązany do wykonywania poleceń zawodowego kuratora sądowego mających na celu zapewnienie prawidłowego sprawowania opieki.

2. Kurator sądowy może żądać od organów administracji publicznej, samorządu, instytucji i organizacji społecznych, które statutowo zajmują się opieką, wychowaniem, resocjalizacją, leczeniem i świadczeniem pomocy społecznej w środowisku otwartym, jak również innych instytucji i osób uczestniczących

w postępowaniu informacji niezbędnych do prowadzenia postępowania wykonawczego do udzielenia informacji dotyczącej osoby poddanej opiece lub opiekuna prawnego.

3. Zawodowy kurator sądowy uprawniony jest do występowania z wnioskami o udzielenie informacji dotyczącej osoby poddanej opiece lub opiekuna prawnego do administracji publicznej, samorządu, instytucji i organizacji społecznych, które statutowo zajmują się opieką, wychowaniem, resocjalizacją, leczeniem i świadczeniem pomocy społecznej w środowisku otwartym, jak również innych instytucji i osób uczestniczących w postępowaniu informacji niezbędnych do prowadzenia postępowania wykonawczego.

Art. 3.1. Zawodowy kurator sądowy, w przypadku stwierdzenia uchybień w zakresie sprawowanej opieki lub niezdolności do jej sprawowania występuje z wnioskiem do sądu o wydanie odpowiednich zarządzeń, a w szczególności o wezwanie opiekuna na posiedzenie wykonawcze sądu lub o zwolnienie opiekuna ze sprawowanej opieki.

2. Zawodowy kurator sądowy jest uczestnikiem postępowania w postępowaniu wszczętym przez sąd na jego wniosek.

Art. 4. Sędzia, prokurator i kurator sądowy nie mogą pełnić funkcji opiekuna prawnego i kuratora, za wyjątkiem sytuacji, w której opieka i kuratela odnosi się do osoby najbliższej lub spokrewnionej.

Art. 5. Jeżeli osoba pozostająca pod opieką przebywa w zakładzie będącym jednostką organizacyjną pomocy społecznej lub świadczącym usługi medyczne (zakłady opiekuńczo- lecznicze, hospicja, szpitale neuropsychiatryczne) sąd opiekuńczy zwraca się do kierownika tej instytucji o przesłanie informacji o osobie oddanej opiece, a w szczególności o stanie zdrowia i warunkach opieki. Kurator sądowy nie przeprowadza wywiadów w tych jednostkach.

Uzasadnienie

Przystawiona propozycja jest kompleksową regulacją zakładającą, że w sprawach osób poddanych prawnej opiece, które pozostają w naturalnym środowisku rodzinnym, kurator sądowy prowadzi sprawy dotyczące kontroli warunków życiowych tych osób- systematycznie i podejmując zróżnicowane czynności. W zakresie tym kurator sądowy ma zarówno możliwość doboru środków, jak i terminu, w którym taką kontrolę będzie wykonywał. Służyć temu ma również nadanie mu uprawnień, które w realny sposób pozwolą zarówno wpływać na sposób wypełniania obowiązków przez prawnego opiekuna, jak i występować do sądu z wnioskami dotyczącymi prawnej opieki.

W zakresie wykonywanych czynności kurator sądowy podlega kontroli sądu, do którego niezmiennie należy nadzór nad wykonywaniem opieki i kwestie orzecznicze.

Postulujemy wprowadzenie tych przepisów do Kodeksu postępowania cywilnego (numeracja poszczególnych artykułów ma wyłącznie charakter redakcyjny i nie stanowi odniesienia do obecnie numeracji artykułów w Kodeksie postępowania cywilnego).

Nadzór nad wykonywaniem władzy rodzicielskiej.

Art. 1. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, sprawowanie nadzoru nad władzy rodzicielskiej powierza się kuratorowi sądowemu sądu określonego w art. 430 § 1.

Art. 2. Kurator sądowy ustala sytuację rodziny, organizuje i prowadzi działania mające na celu pomoc rodzinie w wykonywaniu jej zadań oraz usunięciu trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W tym celu może też wydawać zalecenia i sprawdzać ich realizację.

Art. 3§1. Do zakresu zadań zawodowego kuratora sądowego, poza określonymi w *ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1014)*, należy:

- 1) składanie wniosków dotyczących władzy rodzicielskiej, a także zmiany orzeczenia, nałożenia lub uchylecia obowiązków na dziecko lub rodziców;
- 2) udział w posiedzeniu sądu w sprawie, w której kurator wystąpił z wnioskiem lub gdy sąd tak postanowi;
- 3) kontaktowanie się z osobami, których dotyczy postępowanie, w miejscu ich pobytu;
- 4) ustalanie sytuacji socjalno-bytowej, opiekuńczej, zdrowotnej, majątkowej i środowiskowej rodziny, zachowania się oraz sytuacji i warunków wychowawczych dziecka, sposobu wykonywania wobec niego obowiązków i praw wynikających z odpowiedzialności rodzicielskiej, relacji osobistych i rodzinnych z dzieckiem, przebiegu nauki dziecka i sposobu spędzania czasu wolnego, jego kontaktów środowiskowych,

podejmowanych oddziaływań wychowawczych, stanu zdrowia i znanych uzależnień dziecka, jego rodziców i osób bliskich dziecku;

5) podejmowanie działań o charakterze profilaktyczno-wychowawczym;

6) podejmowanie działań, mających na celu udzielenie niezbędnej pomocy dzieciom w rodzinach, w których nadzór jest wykonywany;

7) żądanie informacji i wyjaśnień od uczestników postępowania oraz niebędących uczestnikami postępowania osób fizycznych, podmiotów publicznych, prawnych albo organizacji pozarządowych;

8) współdziałanie z podmiotami działającymi w zakresie poprawy warunków bytowych i zdrowotnych, zatrudnienia i szkolenia osób, wobec których ustanowiono nadzór;

9) przeprowadzanie wywiadów środowiskowych.

§2. Kurator sądowy, któremu powierzono sprawowanie nadzoru, powinien niezwłocznie nawiązać kontakt z dzieckiem i jego rodzicami lub z innymi osobami ponoszącymi taką odpowiedzialność jak rodzice oraz poinformować o zasadach sprawowania nadzoru, w szczególności o obowiązkach i prawach tych osób.

§3. Kurator sądowy może wejść do mieszkania i innych pomieszczeń, w których przebywają dziecko i osoby, wobec których ustanowiony jest nadzór celem ustalenia aktualnej sytuacji osób, których postępowanie dotyczy.

Art. 4§1. Zawodowy kurator sądowy składa sądowi, co sześć miesięcy, sprawozdanie z przebiegu nadzoru, chyba że sąd postanowi inaczej.

§ 2. Zawodowy kurator sądowy niezwłocznie zawiadamia sąd o okolicznościach, które mogą stanowić podstawę do zmiany orzeczenia.

Art. 5§1. Rodzice, a także małoletni wobec których ustanowiono nadzór kuratora sądowego wykonują obowiązki ustanowione przez sąd.

§2. Osoby, o których mowa w § 1, obowiązane są stawić się na wezwanie sądu lub zawodowego kuratora sądowego i udzielić wyjaśnień co do przebiegu nadzoru i wykonywania nałożonych na nie obowiązków oraz informować o zmianie miejsca pobytu trwającej dłużej niż miesiąc.

§3. Jeżeli osoby wobec których ustanowiony został nadzór utrudniają jego wykonywanie, zawodowy kurator sądowy może udzielić im pisemnego upomnienia, w którym informuje o skutkach niezastosowania się do upomnienia. Odpis upomnienia zawodowy kurator sądowy niezwłocznie przekazuje sądowi.

§4. W razie niezastosowania się do upomnienia, sąd na wniosek zawodowego kuratora sądowego, może nałożyć na uczestnika postępowania grzywnę.

§5. Odpis postanowienia, o którym mowa w § 2, sąd doręcza uczestnikowi postępowania, którego upomnienie dotyczy.

§6. Na postanowienie przysługuje zażalenie.

§7. W przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa w §3, sąd na wniosek zawodowego kuratora sądowego lub z urzędu sąd może wszcząć także postępowanie o zmianę zarządzeń opiekuńczych.

Uzasadnienie

Przestawiona propozycja jest kompleksową regulacją dotyczącą wykonywania przez kuratorów sądowych nadzorów w sprawach opiekuńczych. Uzupełnia dotychczasową lukę w przepisach i wyszczególnia zarówno zakres czynności, obowiązków i uprawnień kuratora sądowego. Wskazuje też na uprawnienia kuratora do występowania z wnioskami do sądu, które dotyczą wykonywanego przez kuratora orzeczenia.

Postulujemy wprowadzenie tych przepisów do Kodeksu postępowania cywilnego (numeracja poszczególnych artykułów ma wyłącznie charakter redakcyjny i nie stanowi odniesienia do obecnie numeracji artykułów w Kodeksie postępowania cywilnego).